

Tenyészszemle szabályzat
Komondorok számára
(tervezet-részlet)

Magyar Komondor Egyesület
2016

Tartalomjegyzék:

Tartalomjegyzék:.....	- 2 -
Alapelvek - Kritériumok	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
1. Regisztráció.....	- 3 -
1.1. Azonosítás.....	- 3 -
1.2. Méretfelvétel.....	- 3 -
1.3. A kutyák elhelyezése	- 3 -
2. Mozgáspróba és bírálat.....	- 4 -
3. Küllembírálat	- 5 -
4. Alaptermészet vizsgálat	- 6 -
4.1. Közömbösség idegen emberekkel.....	- 6 -
4.1.1. A kutya viselkedése a küllembírálat közben.....	- 6 -
4.1.2. A kutya viselkedése egy rendszertelenül elhelyezkedő 4-5 fős embercsoportban	- 6 -
4.2. Bátorság, idegrendszer és védőösztön vizsgálata.....	- 6 -
4.2.1. Franciabundás bátorságpróba.....	- 6 -
4.2.2. Lövéspróba	- 7 -

1. REGISZTRÁCIÓ

1.1. Azonosítás

Tetoválás, chip, ellenőrzése, regisztrálatlan egyedek esetében ideiglenes megjelölés.
Sorszám kiosztása.

1.2. Méretfelvétel

Marmagasság, farmagasság mérése tolómérővel, testsúly mérése mérlegben, fejhossz, testhossz, mellkas-mélység, mellkas kerület, bokakerület mérése mérőszalaggal.
A méretekre a kutyák nem kapnak pontszámot.

1.3. A kutyák elhelyezése

- A kutyákat ki kell kötni egy 5 méteres láncra, legalább egy órával az alaptermészet vizsgálata előtt.
- A láncot úgy kell kikötni egy fához, vagy cövekhez, hogy a kutya az 5 méteres lánc által eredményezett 10m átmérőjű kört be tudja járni.
- Érdemes néhány tárgyat (táskát, plédet, vizes tálat... stb.) ott hagyni a területen, és nyugton hagyni a kutyát (időnként visszatérni hozzá), hogy „belakja” a területet.
- Biztosítani kell, hogy a kutyákhoz, csak a gazdák mehessenek oda, ne zaklassa őket idegen abban az egy órában.
- A teszt előtt közvetlenül legalább 15 percre magára kell hagyni.
- A teszt során csak a segéd a videósok és a bíró lehet a kutyák közelében. A kutyákat ne vegye körül tömeg.

2. MOZGÁSPRÓBA ÉS BÍRÁLAT

Hosszú távon megvalósítandó cél, hogy a mozgást és a küllem bírálatot három különböző ringben, három bíró egyszerre, de egymástól függetlenül, külön bírálati lapokon végezze. A bíró minden tulajdonságot, tulajdonság csoportot 0-5-ig pontozhat. Több bíró esetén minden tulajdonságnak a három bíró által adott pontszámok matematikai átlaga számít be az összesített értékelésbe.

Elérhető pontszám: max. $25 \times 4 = 100$ pont:

- a) a - Helyszín: futópálya. Táv: 3 km. Iram: felvezetőknek tetszőleges tempójú lépés utána 15 perc pihenő.
- b) b - Helyszín: futópálya. Táv: 2 km. Iram: felvezetőknek minél nagyobb tempójú lépés, amit a kutya tetszőleges jármódban követ.

(Ha több bíró van jelen, a mozgás bírálatot a pályán tartózkodó bírók egyszerre, de egymástól függetlenül végzik.)

Értékelés:

a. és b. távok korrekt teljesítése élénk, előre törő kutyával 5-5 pont (max. 10 pont). Amelyik részt nem tudja teljesíteni, az 0 pont.

A próba alatt fellépő súlyos sántaság esetén a bírók szavazás alapján kizárhatják a kutyát.

A bíró 0-5 pontig értékelheti a mozgás korrektségét, (súlyozó szorzóval max. 15 pont).

A mozgásra tehát max. 25 pontot lehet szerezni ami a végeredménybe 4-es szorzóval számít be, tehát ez **összesen 100 pont**.

3. KÜLLEMBÍRÁLAT

Elérhető pontszám max. 100 pont:

A bíráló az érvényes FCI standard szerint folyik, azzal a kitételrel, hogy a bíráló nem értékelheti negatívként a hátvonal fölé emelt fark-tartást. Bíráló alatt a kutya felvezetője által nem állítható be. Ha a kutya magától értékelhetetlen módon áll meg, a bíráló kérheti a kutya pár lépéssel való elmozdítását, majd újra megállítást.

Az adott pontokat aztán az előre meghatározott súlyozási rendszer számaival megszorozva adódik a konkrét pontszám:

a - Általános megjelenés: ----- 20 pont

magasság/súly arány: 0 - 5 pont x 1,2
általános testfelépítés: 0 - 5 pont x 1,2
szőrzet, aljszőrzet: 0 - 5 pont x 0,8
nemi jelleg: 0 - 5 pont x 0,8

b - Kisugárzás: 0 - 5 pont x 2 = ----- 10 pont

c - Fej: ----- 15 pont

fej: 0 - 5 pont x 1,2
fogazat: 0 - 5 pont x 1
szem és szemhéj: 0 - 5 pont x 0,8

d - Elülső rész: ----- 25 pont

nyak: 0 - 5 pont x 0,6
mar: 0 - 5 pont x 0,6
hát: 0 - 5 pont x 0,8
mellkas, bordák: 0 - 5 pont x 0,8
alsóvonal: 0 - 5 pont x 0,6
lapocka, könyök, felkar: 0 - 5 pont x 1
alkar, lábtő és mancs: 0 - 5 pont x 0,6

e - Hátsó rész: ----- 30 pont

ágyék: 0 - 5 pont x 1,2
csípő: 0 - 5 pont x 1
far: 0 - 5 pont x 1
térd: 0 - 5 pont x 1,2
csánk: 0 - 5 pont x 1
lábtő és mancs: 0 - 5 pont x 0,6

4. ALAPTERMÉSZET VIZSGÁLAT

Elérhető pontszám max. 100 pont:

4.1. Közömbösség idegen emberekkel

4.1.1. A kutya viselkedése a küllembírálat közben

A küllembírálat során a gazda kérheti, hogy a kutya fogazatát maga mutathassa be a bírónak. Nem vonható le pont azért, ha a kutya nem engedi, hogy egy idegen ember a szájához nyúljon.

- A legtöbb pontot az a kutya kapja, amelyik, közömbösen, vagy bizalmatlanul ugyan, de mindenképpen teljesen higgadtan, mindenféle agresszív megnyilvánulás nélkül viselkedik a küllembírálat közben. (5 pont)

4.1.2. A kutya viselkedése egy rendszertelenül elhelyezkedő 4-5 fős embercsoportban

Fontos információ a kutya idegrendszeréről, hogy a területére történő behatolás és egy esetleges küzdelem után miként áll vissza alapállapotba, és miként disztingvál az idegenek között. A bátorságpróba után a felvezető a pórázon vezetett kutyájával egy rendszertelenül elhelyezkedő, 4-5 fős ember csoporton áthalad oda-vissza. A csoport tagjainál kutya nem lehet, továbbá a tagoknak egymástól kb. 2-3 lépésnyi távolságot be kell tartaniuk. (15 pont)

Bírálati szempontok:

- A legtöbb pontot az a kutya kapja, amelyik barátságosan, közömbösen, vagy bizalmatlanul ugyan, de mindenképpen teljesen higgadtan, mindenféle agresszív megnyilvánulás nélkül teljesíti a feladatot.
- Amelyik kutya kissé meghátrál, kevés az önbizalma, nyugtalan, az idegen személy felé oda-oda igyekszik menni, de bátortalan, enyhén izgatott, ideges pontlevonásban részesül.
- Amelyik kutya félelmében ugat, nagy ívben elkerüli az idegent, bizonytalan, nehezen, de még kezelhető, irányítható további pontlevonásban részesül.
- Amelyik kutya gyáván, félénken viselkedik az idegen személy láttán, menekülni akar, megpróbálja elhagyni a pályát, össze-vissza tévelyeg vagy túlságosan agresszív, harapós, kezelhetetlen, irányíthatatlan, munkája elégtelen 0 pont.

Küllembírálat során: 0 - 5 pont

Bátorságpróba után: 0 - 5 pont x 3 = 15 pont

Közömbösség összesen: max. 20 pont.

4.2. Bátorság, idegrendszer és védőösztön vizsgálata

4.2.1. Franciabundás bátorságpróba

Elérhető pontszám: max. 20x3=60 pont:

Általános szempontok:

Ezen a próbán két és fél évesnél fiatalabb kutya nem vehet részt. Ezen próba teljesítése hiányában a kutya csak részleges-ideiglenes minősítést kaphat!

A védőosztón és bátorságpróba fontos célkitűzése, hogy segítse a tenyésztőket és a potenciális vásárlókat abban, hogy megtalálják azokat az egyedeket, melyek feltehetőleg örökíthetik a standardben leírt pozitív adottságokat és kiszűrik a félnék, labilis, gyenge idegrendszerű, kiszámíthatatlan, vagy éppen túlságosan agresszív, kezelhetetlen példányokat. A bátor, magabiztos, határozott fellépésű, jó idegrendszerű egyed eredményesen nevelhető, tanítható, magatartása kiszámítható.

A kutya elhelyezése:

- Az 1.3. pontban leírtak szerint.

A kutya megközelítése:

- A segéd a kutyát megközelíti, majd nagyjából 5 méterre a kutyától megáll, és kiáltással felhívja magára a kutya figyelmét.
- Ezt követően néhány másodpercig egyértelműen kihívó pozícióban farkasszemet néz vele.
- A kutyát fenyegető gesztusokkal, határozottan, egyenesen, szembe haladva közelíti meg.
- A segéd nem áll meg a lánc hatósugarán kívül, hanem határozottan behatol a kutya területére.
- Amennyiben a kutya elhárít, a segéd visszavonul. Ha a kutya aktív védekezési reakciót mutat (megpróbálja harapással elhárítani a támadást), a segéd rövid (maximum néhány másodperces) küzdelem után beszünteti a mozgást, majd elhárít.

- Azokhoz a kutyákhoz, melyek látványosan megharapják a bundát, a segéd a végén még egyszer visszatér, úgy, hogy a bunda felső részét nem veszi fel teljesen, csak az egyik karját bújtatja bele.
- Amikor a kutya megharapja a bundát, a segéd engedi azt leesni magáról, mintegy átengedve a kutyának.

Bírálati szempontok:

- A legtöbb pontot az a kutya kapja, amelyik egyáltalán nem hátrál meg, a segéddel közvetlen közletről is határozottan, magabiztosan szembe áll, határozottan ugat, és a területére belépő segédet aktív védekezési reakcióval, próbálja meghátrálásra készíteni, majd a harcot feladó, és elhárító segédet tovább nem támadja. Mindkét próbánál elvárás, hogy a kutya ne ragadjon hosszasan fogásba. A második próbánál elvárás, hogy a kutya azonnal eressze el a bundát, amint nyilvánvalóvá válik, hogy az ember nincs benne, és azonnal újra a segéd ellen forduljon.
- Amelyik kutya küzdelembe veti magát, de a megragadott bundán a fogást hosszasan kitarja, nehezen ereszti, a harcot feladó, hátrálni próbáló segédet tovább támadja, pontlevonásban részesül.
- Amelyik kutya küzdelembe veti magát, de ütés, vagy rúgás hatására meghátrál, pontlevonásban részesül.
- Amelyik kutya megpróbálja megállítani a behatoló segédet, de nem mer a segéddel határozottan szembeállni, hanem 1-2 méterre előtte-körülötte mozogva próbálja megakadályozni annak behatolását a területre, további pontlevonásban részesül.
- Amelyik kutya nem mer a behatoló segéd elé állni, fenyegetés nélkül is eltávolodik, és távolról ugat, további pontlevonásban részesül.
- Amelyik kutya már a segéd közeledésére is egyértelmű félelemmel, meneküléssel reagál, minden törekvése a menekülésre irányul, annak munkája elégtelen, 0 pont.

4.2.2.Lövéspróba

Elérhető pontszám: max. 5x4=20 pont:

A kutyák által formált 20m sugarú kör közepén egy segéd 3-5 lövést ad le.

Bírálati szempont:

- A legtöbb pontot az a kutya kapja, amelyik nyugodt, marad vagy a természetéből fakadóan támadó viselkedést mutat, de a vezető utasítására hamar megnyugszik.
- Amelyik kutya kissé megijed, de a felvezető biztatására legyőzi ijedségét, és hamar megnyugszik, pontlevonásban részesül.
- Amelyik kutya pánikszerű félelmet mutat, igyekszik elhagyni a területet, munkája elégtelen, 0 pont.

A végeredmény a Mozgáspróba és bírálat (max. 100 pont), a Küllembírálat (max. 100 pont) és az Alaptermészet vizsgálat (max. 100 pont) matematikai átlaga alapján alakul ki:

ÁTLAGOLT ÖSSZEREDMÉNY 100	Mozgás 100	"A" szakasz 20
		"B" szakasz 20
		Értékelés 60
	Küllem 100	Általános megjelenés 20
		Kisugárzás 10
		Fej 15
		Elülső rész 25
		Hátulsó rész 30
	Munka 100	Lövéspróba 20
		Közömbösség 20
		Őrzőmunka 60